Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	16C/102/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6713208180
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2016:6713208180.11

Rozhodnutie

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci maloletej žalobkyne Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. vrch XXX, XXX XX V., občianky SR, zastúpenej zákonnou zástupkyňou Y. Kulichovou, nar. XX.XX.XXXX, bytom R. vrch XXX, XXX XX V., matkou, právne zastúpenou R.. K. Osvaldom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Trhová 1, 960 01 Zvolen, proti žalovaným I/ R. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. I. XXX, XXX XX H., občanovi SR, II/ R. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. II. XXX, XXX XX H., občanovi SR, obidvom právne zastúpeným JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Nám. SNP 70/36, 960 01 Zvolen a III/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441 (korešpondenčná adresa: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Agentúra Banská Bystrica, Nám. Štefana Moyzesa 9, 974 01 Banská Bystrica) o zaplatenie pozostalostnej úrazovej renty 42.294,- Eur a o zaplatenie nemajetkovej ujmy 50.000,- Eur, takto

r o z h o d o l :

Žalovaní I/ a II/ sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 20.000,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám jej zákonnej zástupkyne, matky.

V zvyšujúcej časti súd žalobu voči žalovaným I/ a II/ z a m i e t a.

Súd žalobu voči žalovanému III/ z a m i e t a v celom rozsahu.

O trovách konania súd r o z h o d n e do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 25. 04. 2013, ktorá bola doručená súdu dňa XX. 04. 2013 domáhala voči žalovaným I/ a II/, popri nich i voči ďalšiemu žalovanému Slovenská kancelária poisťovateľov Bratislava, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235 (ďalej len „Slovenská kancelária poisťovateľov, Bratislava“) zaplatenia pozostalostnej úrazovej renty v sume 42.294,- Eur a zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- Eur, keď povinnosť na plnenie žiadala uložiť týmto žalovaným spoločne a nerozdielne. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 18.10.2010 došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný I/ Ján Ďuriš ako vodič motorového vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AV, ktoré vlastnícky patrilo žalovanému II/ Jánovi Lapínovi, ktorý bol jeho prevádzkovateľom. Pri tejto dopravnej nehode došlo k usmrteniu jej otca Radoslava Hulinu, nar. 27.10.1982, naposledy bytom Piešť II. 65, 962 12 Detva. Žalovaný I/ v príčinnej súvislosti s touto dopravnou nehodou bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/6/2012 zo dňa 30.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2012. Týmto rozsudkom bolo „potvrdené“, že tento zodpovedá za smrť jej otca. Na základe tohto rozsudku sa ona, i jej matka dozvedeli, kto je zodpovedný za škodu, ktorá jej vznikla v súvislosti s neplatením výživného a s nemajetkovou ujmou. Je nesporné, že podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, za náhradu škody zodpovedá žalovaný I/, pričom Slovenská kancelária poisťovateľov, Bratislava zodpovedá za túto škodu podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď jej pasívna legitimácia vyplýva z ustanovenia § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom

poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V nadväznosti na § 420 Občianskeho zákonníka, v danej veci je daná zodpovednosť za náhradu škody aj u žalovaného II/, ktorý je prevádzkovateľom mot. vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda. V čase dopravnej nehody a smrti jej otca Radoslava Hulinu, jej rodičia už nežili v spoločnej domácnosti. Neboli nikdy manželmi, ale žili po dobu 4 rokov v spoločnej domácnosti. Napriek tomu, že v čase dopravnej nehody rodičia už nežili v spoločnej domácnosti, otec sa o ňu riadne staral, navštevoval ju, brával ju von, venoval sa jej a taktiež riadne uhrádzal výživné a nakupoval jej veci, ktoré boli potrebné (ošatenie). Po opustení spoločnej domácnosti jej matka s otcom uzavreli rodičovskú dohodu, na základe ktorej ustálili výšku výživného zo strany otca pre ňu v sume 266,- Eur mesačne s tým, že otec toto výživné riadne a načas plnil k rukám jej matky. Ohľadne tohto mu matka vystavovala aj potvrdenia, ktoré však zostali v domácnosti jej otca, v rodine jej otca, s ktorou v súčasnom období jej matka nekomunikuje. V tejto súvislosti poukázala na konanie, ktoré bolo vedené pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 5P/121/2009, z ktorého vyplýva, že v čase keď jej matka už nežila v spoločnej domácnosti s otcom, táto podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k nej ako k ich maloletej dcére, keď súčasťou tohto návrhu bola aj otázka platenia výživného. Toto súdne konanie bolo zastavené preto, lebo jej matka vzala návrh späť, pretože sa s jej otcom dohodli na platení výživného zo strany otca pre ňu v sume 266,- Eur mesačne. Z odôvodnenia uznesenia súdu o zastavení tohto konania a napokon i zo samotného súdneho spisu vyplýva, že jej otec hradil výživné vo výške 266,- Eur mesačne. Po smrti otca jej matka sa snažila pre ňu vybaviť sirotský dôchodok, avšak táto žiadosť bola zamietnutá. Žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že jej nebohý otec si nesplnil zákonné podmienky, konkrétne nebol poistený v Sociálnej poisťovni po dobu 365 dní. Po zamietnutí žiadosti jej matka sa pokúsila vybaviť jej pozostalostnú úrazovú rentu u KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, ktorá túto žiadosť zamietla z dôvodu, že nárok na pozostalostnú úrazovú rentu podľa § 92 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z., o sociálnom poistení nevznikol. Táto poisťovňa odpovedala na žiadosť jej matky o pozostalostnú úrazovú rentu až 3-krát, pričom vždy negatívne s tým, že v každej odpovedi sa dôvod zamietnutia žiadosti líšil. V tejto súvislosti poukázala na § 448 Občianskeho zákonníka s tým, že tento nárok na pozostalostnú úrazovú rentu sa má posúdiť a suma pozostalostnej úrazovej renty určiť podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Ustanovenie § 93 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení vypovedá, že mesačná suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí vo výške výživného alebo príspevku na výživné, ktoré bol poškodený povinný platiť ku dňu svojej smrti. Nárok odôvodnila aj ustanovením § 62 Zákona o rodine. Na základe týchto skutočností žiadala, aby bolo výživné ustálené na sumu 266,- Eur mesačne, teda tak, ako ho riadne hradil jej nebohý otec za celé obdobie až do jeho úmrtia. Pozostalostnú rentu vyčíslila na sumu 42.294,- Eur (266,- Eur x 159 mesiacov) a to za obdobie od 18.10.2010, kedy došlo k smrti jej otca až do svojho 18. roku veku, ktorý dosiahne dňa 05.12.2023. Súčasne žalobou uplatnila i nárok na nemajetkovú ujmu podľa § 11 v spojení s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázala na to, že súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahrňuje tiež právo na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Náhrady nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- Eur sa domáhala z titulu zásahu do jej osobnosti usmrtením blízkej osoby, otca. Konaním žalovaného I/ došlo k zásahu do jej osobnostných práv, smrťou jej otca bola narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Následky sú trvalé a neodstrániteľné a ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. Otec mal s ňou veľmi dobrý vzťah, pravidelne sa o ňu zaujímal, jeho usmrtením stratila otca, ktorý sa jej venoval, vychovával ju, kupoval jej potrebné veci nad rámec výživného. Jej otcovi sa začalo dariť v pracovnej oblasti, bol mladý a pokiaľ by žil, nadobudol by majetok, ktorý by v budúcnosti mohol byť jej dedičstvom. Sama je športovo nadaná a s finančnou pomocou otca by sa mohla ďalej rozvíjať. Taktiež je snaživá v učení a má nadanie na cudzie jazyky. Keby jej otec žil, mohli jej s matkou poskytnúť kvalitné vzdelanie aj v tejto oblasti. Za zásah do osobnostný práv považuje dopravnú nehodu, ktorú zapríčinil žalovaný I/. Výšku nemajetkovej ujmy ustálila vzhľadom na svoj vek, kedy prišla o otca, tiež vzhľadom na vek svojho otca, kedy došlo k jeho úmrtiu v súvislosti s dopravnou nehodou, keď tento v tomto čase mal iba 28 rokov a bol v produktívnom veku. Výšku nemajetkovej ujmy stanovila aj vzhľadom na okolnosti dopravnej nehody, ktorú žalovaný I/ spôsobil pod vplyvom alkoholu (1,8 G/kg v krvi).

Žalovaní I/ a II/ vo vyjadrení zo dňa 27.06.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 28.06.2013 k žalobe uviedli, že ju žiadajú zamietnuť. Tvrdenia žalobkyne týkajúce sa žalovaného prípadu nezodpovedajú relevantnému skutkovému stavu veci a samotná žaloba sa javí ako skutkovo a právne neujasnená. S nárokmi žalobkyne nesúhlasili, keď zdôraznili, že vo veci sú okrem iného viazaní aj stanoviskom a pokynmi KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, u ktorej poisťovne bolo dojednané tzv. povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla

Renault Clio, EČV: DT 156 AP. Okrem hájenia vlastných práv a záujmov boli a sú povinní s poukazom na § 10 ods. 2 veta druhá Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako poistení povinní poskytovať náležitú súčinnosť a riadiť sa pokynmi poisťovne. Ako poistení si splnili všetky zákonom predpokladané povinnosti vyplývajúce im z § 12 ods. 1 tohto zákona voči poisťovateľovi vrátane už zmienenej povinnosti vyplývajúcej z § 10 ods. 2 veta druhá tohto zákona. Podľa ich vedomosti, ako aj podľa tvrdení uvádzaných v samotnej žalobe, žalobkyňa si uplatnila právo na náhradu škody priamo u poisťovateľa, teda u KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, čím vlastne uskutočnila aj právo výberu subjektu zodpovedného za vyporiadanie jej náhrady škody. Podľa § 15 ods. 1 tohto zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Vo vyjadrení ďalej opakovane žalovaní I/ a II/ vyjadrili ľútosť nad nehodou a prípadnými následkami vzniknutými a utrpenými v súvislosti s touto dopravnou nehodou, avšak zastávali názor, že žalobkyňa svoje nároky na náhradu škody si mala ďalej uplatňovať voči KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group ako poisťovateľovi, čo podľa tvrdení v žalobe aj urobila, pričom solidárna zodpovednosť nich neprichádza do úvahy ani z hmotnoprávneho hľadiska, pretože žalobkyňa bez bližšieho zdôvodnenia spojila do okruhu solidárne zodpovedných subjektov rôzne subjekty bez ohľadu na ne/existenciu a druh ich prípadnej právnej zodpovednosti. Naviac oni svojim správaním nezaložili dôvod (príčinu) na vyvolanie súdneho sporu, pretože v rámci vyporiadania poistnej udalosti poskytli náležitú súčinnosť poisťovni KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group ako poisťovateľovi a táto bola poverená vyporiadaním všetkých nárokov poškodených. Oni v rámci likvidácie tejto škody neboli oboznámení s priebehom a stavom komunikácie a vyporiadania nárokov žalobkyne uplatnených u poisťovateľa. Nároky uplatnené žalobkyňou nie sú podľa nich skutkovo a právne zdôvodnené a preukázané v zmysle zákonných náležitostí a kritérií platných pre tieto nároky, tvrdenia žalobkyne, resp. jej matky ohľadom obsahu a intenzity vzťahu nebohého otca žalobkyne a žalobkyne, ako aj ohľadom rozsahu reálne plnenej vyživovacej povinnosti, rozsahu a hodnoty starostlivosti zomrelého reálne poskytovanej maloletej žalobkyni a podobne, nie sú korektné a nekorešpondujú so skutočnosťou. Zo skutkových okolností predmetného prípadu, ktoré boli produkované v trestnom konaní vyplýva, že pôvodným zámerom žalovaného I/ nebola jazda s vozidlom žalovaného II/. Stalo sa to až v záverečnom slede udalostí, kedy bol žalovaný I/ „prehovorený“ majiteľom vozidla, teda žalovaným II/ a tiež nebohým otcom žalobkyne, aby viedol toto mot. vozidlo. Okrem žalovaného I/ pred jazdou konzumoval alkoholické nápoje tiež žalovaný II/ (2,13 G/kg v krvi), tiež nebohý Radoslav Hulina, ktorý bol spolujazdcom (2,48 G/kg v krvi), keď z týchto naznačených okolností je zrejmý podiel t.j. spoluvina i nebohého otca žalobkyne na predmetnej nehode a následkoch vzniknutých v súvislosti s ňou. Na tieto treba prihliadať aj pri rozhodovaní o nárokoch žalobkyne. Ďalej poukázali i na tie skutočnosti, že žalovaný I/ mal v čase nehody 18 rokov, pričom pred nehodou nebol súdne trestaný ani inak priestupkovo riešený. V mieste svojho bydliska požíval dobrú povesť, pričom ako študent. Spojenej strednej školy v Detve bol a je hodnotený primerane k svojim možnostiam a schopnostiam. Pri nehode utrpel žalovaný I/ tiež ťažké zranenia s trvalými následkami na celý život. Bol mu diagnostikovaný organický psychosyndróm s disfagickými obtiažami, stav po kontúzii mozgu, porucha dynamiky cth., má zmenenú reč, poruchy rovnováhy, bolesti hlavy a tiež aj dolnej končatiny. Je nemajetný, nevlastní žiadne nehnuteľnosti, či cenné hnuteľné veci. Ako študent nie je zárobkovo činný, nedisponuje žiadnymi finančnými úsporami a v plnom rozsahu je odkázaný na svojich rodičov žijúcich v skromných pomeroch. V trestnom konaní mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, pričom sa má realizovať aj jeho samotný vstup do ústavu na výkon trestu preto nemá ani vyhliadky na zlepšenie finančnej situácie. Všetky tieto okolnosti by v prípade ustálenia opodstatnenosti nárokov žalobkyne boli dôvodom na aplikáciu moderačného ustanovenia uvedeného v § 450 Občianskeho zákonníka. Súčasne v tomto vyjadrení žalovaní I/ a II/ navrhli na vstup vedľajšieho účastníka do konania na ich strane a to KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441.

Poisťovňa KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group vo vyjadrení zo dňa 24.01.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 02.10.2013 oznámila, že nemá právny záujem na výsledku uvedeného sporu a preto nemá záujem vstúpiť do konania ako vedľajší účastník konania na strane žalovaných I/ a II/.

Na to žalobkyňa podaní zo dňa 10.12.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 12.12.2013 pred začatím prvého pojednávania vo veci vzala žalobu späť voči žalovanému Slovenská kancelária poisťovateľov, Bratislava, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235 a súčasne žiadala „pripustiť rozšírenie žaloby“ o poisťovňu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so

sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441 a upravila žalobu tak, že žiadala povinnosť na plnenie uložiť žalovaným I/, II/ a poisťovni KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group spoločne a nerozdielne tak na zaplatenie pozostalostnej úrazovej renty, ako i nemajetkovej ujmy. O tomto procesnom návrhu žalobkyne rozhodol súd uznesením č.k. 16C/102/2013-124 zo dňa 31.12.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.02.2014, a ktorým konanie voči Slovenskej kancelárii poisťovateľov, Bratislava, IČO: 36 062 235, Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava 29 zastavil.

Uznesením č.k. 16C/102/2013-126 zo dňa 24.03.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.04.2014 ďalej súd pripustil, aby do konania pristúpila ako žalovaný III/ spoločnosť KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. , IČO: 00 585 441, Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava.

Žalovaný III/ vo vyjadrení zo dňa 30.04.2014, ktoré bolo doručené súdu dňa 06.05.2014 uviedol, že namieta pasívnu legitimáciu „žalovaného II/ v konaní". Z ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyplýva, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody. Nemajetková ujma však nie je škoda, čo je zrejmé i zo samotnej systematiky Občianskeho zákonníka, kde ochrana osobnosti a nemajetková ujma je upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka vo všeobecných ustanoveniach, pričom zodpovednosť za škodu je upravená v šiestej časti Občianskeho zákonníka v ustanoveniach upravujúcich zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie. Ide o dva úplne odlišné právne nároky, preto mal za to, že v prípade nemajetkovej ujmy „žalovaný II/" nie je pasívne legitimovaný. Tiež mal ďalej za to, že v danom prípade poistenie kryje len náhradu škody, pretože každý má predchádzať vzniku škody a pri spôsobení smrti človeka motorovým vozidlom vždy dochádza k porušeniu určitých právnych noriem konkrétnou osobou, v danom prípade žalovaným I/ a žalovaným II/. Z uvedeného dôvodu je možné konštatovať, že určitá konkrétna osoba zasiahne do osobnostných práv inej osoby, ktorých porušenie je dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy, pričom tento zásah a teda i zodpovednosť zaň nie je možné preniesť na iný tretí subjekt a to ani v prípade, ak ide o poisťovateľa zodpovedného subjektu, ak nemajetková ujma nie je výslovne predmetom poistenia. Mal za to, že zásah do osobnostných práv a jeho odškodnenie vo finančnej rovine je výslovne viazané na konkrétny zásah a konkrétneho poškodeného, a nie je možné prihliadať na finančnú situáciu osoby, ktorá zásah spôsobila, naopak musí byť objektívne stanovená vzhľadom na zásah do osobnostných práv. Vo vyjadrení zastával názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Právo na ochranu osobnosti je svojbytným a samostatným nárokom, keď tomuto právu Občiansky zákonník poskytuje osobitnú ochranu, a preto uplatnenie práva na náhradu škody nedoplňuje, nerozširuje, ani nenahrádza uplatnenie nárokov z titulu práva na ochranu osobnosti. Preto pokiaľ by si chcel poškodený subjekt uplatňovať svoje nároky z titulu ochranu osobnosti v rámci poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla voči poisťovni škodcu, bude potrebné, aby krytie nárokov z daného právneho titulu bolo v poistnej zmluve osobitne zmluvne dojednané. Po prihliadnutí na okruh nárokov poškodeného v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z., možno mať za to, že nároky z titulu zásahu do ochrany súkromia predmetný zákon nepokrýva a teda nemôže byť daná zodpovednosť za takto uplatňovaný nárok, ktorý je nesprávne právne kvalifikovaný ako škoda na zdraví v širšom ponímaní. Platný Občiansky zákonníka a rovnako aj súčasná civilistická právna teória striktne od seba rozlišuje právo na ochranu osobnosti a s ním spojené právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu škody podľa § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka. Odlišnosť uvedených dvoch inštitútov potvrdzuje aj samotné znenie ustanovenia § 16 Občianskeho zákonníka, v ktorom sa uvádza, že ak niekto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí inému škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovenia tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Právna teória uvedené ustanovenie vykladá tak, že pokiaľ by z dôsledku neoprávneného zásahu do osobnostného práva došlo ku škode, uplatnenie ďalšieho druhu občianskoprávnej zodpovednosti, zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka a nasl. je viazané na existenciu zavinenia subjektu zásahu. Ďalším dôvodom prečo právna teória striktne odlišuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody je ich pojmová a obsahová odlišnosť. Osobnostné práva predstavujú absolútne subjektívne práva, ktoré prináležia výlučne fyzickým osobám. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo, rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Hlavným účelom ochrany týchto práv je všestranný rozvoj a uplatnenie osobnosti človeka. Osobnostné právo možno charakterizovať i jeho výlučnosťou, všeobecnosťou, nepremlčateľnosťou a neprekludovateľnosťou. Na rozdiel od osobnostných práv, právo na náhradu škody patrí tak fyzickej ako aj právnickej osobe. Toto právo nemá absolútnu, ale len relatívnu

povahu. Nemá rýdzo osobnostnú, ale majetkovú povahu a preto sa premlčuje. Inštitút práva na náhradu škody plní reparačnú a preventívnu funkciu. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba tiež nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pokiaľ by sa nezdalo za postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Občiansky zákonník poskytuje túto ochranu len proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozuje jeho postavenie v spoločnosti. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenie § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to najmú z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkoch vzniknutých žalobcovi vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a spoločnosti. Pri tom závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, rozsah a na jej ohlas, ako aj na dĺžku jej trvania. Predpokladom priznania náhrady škody je preukázanie naplnenia všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škody, a to protiprávneho konania, vzniku škody, príčinnej súvislosti protiprávnym konaním škodcu a vzniknutou škodou a zavinenie. Výška, resp. rozsah náhrady majetkovej škody a škody na zdraví je kvantifikovaný v ustanoveniach § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v nadväzujúcich právnych predpisoch. Z týchto dôvodov zodpovednosť za nemajetkovú ujmu nie je zhodná so zodpovednosťou za ujmu majetkovú, ktorá sa delí na skutočnú škodu a ušlý zisk. Z uvedených dôvodov nie je možné stotožniť právo na náhradu škody na zdraví a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry dotýkajúcej sa zdravia, súkromia alebo rodinných citových vzťahov fyzickej osoby. Odlišnosť práva na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vo svojej rozhodovacej praxi rozlišujú aj súdy. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Vrchního soudu v Olomouci sp.zn. 3To 183/98. Preto nesúhlasil s právnym názorom žalobkyne a s jej extenzívnym výkladom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z. v tom, že je ním dané krytie i nemajetkovej ujmy. Pri výklade tohto zákonného ustanovenia nemožno vychádzať iba zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale ho treba vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje. Ako už bolo uvedené, platná legislatíva a ani právna teória neoznačuje osobu, ktorej osobnostné práva boli porušené za „poškodenú osobu“. Obdobne aj v ustanovení § 2 písm. g/ Zákona č. 381/2001 Z.z. sa uvádza, že poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou mot. vozidla škodu a má nárok na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy), podľa tohto zákona. Obdobne aj v ustanovení § 2 písm. i/ Zákona č. 381/2001 Z.z., sa poistnou udalosťou rozumie vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu (nie nemajetkovú ujmu). Spojením uvedených zákonných ustanovení nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. Zo žiadneho ustanovenia Zákona č. 381/2001 Z.z. priamo nevyplýva, že by predmet poistného krytia tvorili aj iné nároky ako náhrada škody. Bezprostredne s otázkou rozsahu poistného krytia súvisí aj otázka existencie jeho pasívnej legitimácie. Táto podľa jeho názoru nemôže byť daná v prípade, ak predmet konania tvorí právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Otázka pasívnej legitimácie poisťovne v prípade uplatnenia práva na náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla už v minulosti tvorila predmet rozhodovacej praxe súdov. Patria k nim najmä rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30 Cdo 1051/2005 zo dňa 27.08.2005 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 28Cdo 931/2002 zo dňa 11.06.2002. Subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv nemožno subsumovať pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z.. Uvedené subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokomformným výkladom tohto ustanovenia, nakoľko tzv. „motorové smernice“, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla hovoria o „poistení zodpovednosti za škodu“, o „náhrade škody“ a „odškodnení poškodených osôb“ (napr. Smernica č. 2009/103/ES). Smernice sa zaoberajú poistení zodpovednosti za škodu (spôsobenú prevádzkou mot. vozidla) a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu, než je zodpovednosť za škodu. Taktiež smernice nestanovujú konkrétne akým spôsobom a akými konkrétnymi nárokmi si má členský štát vymedziť rozsah náhrady škody spôsobenej prevádzkou mot. vozidla a teda nepopierajú právo členského štátu upraviť jednotlivé nároky z titulu zodpovednosti za škodu, vrátane škody na zdraví. Je teda na členskom štáte aj to, akými princípmi sa riadi odškodnenie zásahu do zdravia človeka. Podľa vnútroštátnej úpravy SR sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi uvedenými v § 444 až 449 Občianskeho zákonníka, pričom iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví, resp. pri usmrtení, teda ani náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je nárokom z titulu škody na zdraví. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla

Zákonom č. 381/2001 Z.z., do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady. Ak by obsahom smerníc malo byť skutočne to, že povinné poistenie pokrýva aj nároky z neoprávnených zásahov do osobností človeka, potom by to bolo možné vyjadriť jednoznačným spôsobom legislatívne v texte zákona a keďže Zákon č. 381/2001 Z.z. napriek deklarovanej aproximácii smerníc takéto nároky neuvádza a nijako výslovne nespomína, mal za to, že ani SR ako členský štát nevníma predmetné smernice tak, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou mot. vozidla je i nemajetková ujma. Poisťovňa nemôže rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody“. Len podotkol, že uvedené by malo dopad aj na kalkuláciu poistného a celý trh s predmetným povinným zmluvným poistením. Svoj názor vo vyjadrení k žalobe oprel i o rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo 1051/2005 zo dňa 27.09.2005, o rozhodnutie Ústavného súdu ČR III.ÚS 8/06 zo dňa 16.03.2006, o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/168/2009, o rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 201/2007 zo dňa 30.07.2008, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/296/2011, ktorý potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí nároku na nemajetkovú ujmu voči poisťovni. Tento vyslovil právny názor: „Výpočet prípadov, v ktorých má poistený právo, aby za neho poisťovňa poškodenému plnila, je taxatívny. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do telesnej integrity človeka a jeho zdravia, za zásah do súkromného a rodinného života, nie je možné podradiť pod pojem škoda na zdraví a náklady pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z....“. Súčasne poukázal i na písomné vyjadrenie SR vo veci prejudiciálneho konania C-22/12 Hassová. Slovenská republika tu vyjadrila právny názor na to, či je možné subsumovať nemajetkovú ujmu pod rozsah poistenia z povinného zmluvného poistenia. Z rozsudku SD vo veci C-484/09 vyplýva, že režim zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla sa spravuje vnútroštátnym právom členských štátov, avšak povinnosť poistného krytia a jeho minimálny rozsah upravuje právo EÚ. Ďalej žalovaný III/ popísal stanovisko v podobe vyjadrenia SR vo veci uvedeného prejudiciálneho konania. Európsky súdny dvor vo veci C-22/12 rozhodol rozsudkom zo dňa 24.10.2013 tak, že článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú mot. vozidlami a kontroly plnenia povinnosti tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 Smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidiel, zmenenej a doplnenej Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a článok 1 ods. 1 Smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti spôsobenú prevádzkou mot. vozidla sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Európsky súdny dvor však nemá kompetencie vykladať vnútroštátne predpisy, pokiaľ nie sú v rozpore s nejakým konkrétnym nariadením alebo smernicami EÚ. S poukazom na tieto skutočnosti mal za to, že predmetom poistného krytia nie je nemajetková ujma. Z týchto dôvodov namietal pasívnu legitimáciu „žalovaného II/ v konaní“. Pokiaľ žalobkyňa žiadala priznať aj pozostalostnú úrazovú rentu, ani tento nárok žalobkyne nepovažoval za dôvodný. Od účinnosti novej právnej úpravy, t.j. od 01.01.2004 o nárokoch týkajúcich sa náhrady straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o nárokoch na náhradu na výživu pozostalých za obdobie po 31.12.2003, pretože tieto nároky sa považujú za úrazovú rentu (§ 272 ods. 3 Zákona č. 461/2003 Z.z.), resp. za pozostalostnú rentu (§ 272 ods. 4 Zákona č. 461/2003 Z.z.), o týchto nárokoch rozhoduje Sociálna poisťovňa, jej príslušnosť na prejednanie a rozhodovanie v týchto veciach jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 177 Zákona č. 461/2003 Z.z.. Predmetná žaloba bola podaná na súd dňa 26.04.2013. Zákon č. 461/2003 Z.z. priniesol rozličné zmeny, ktoré vo svojej podstate zasiahli do právomoci súdov v týchto veciach. Z uvedeného vyplýva, že nároku na výživu pozostalých zodpovedá nárok na pozostalostnú rentu podľa § 92 a nasl. Zákona č. 461/2003 Z.z.. Z uvedeného vyplýva, že nie je ohľadne tohto nároku žalobkyne pasívne legitimovaný. Z týchto dôvodov žiadal žalobu voči nemu v celom rozsahu zamietnuť.

Žalobkyňa v stanovisku zo dňa 10.12.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 12.12.2013 k vyjadreniu žalovaných I/ a II/ k žalobe uviedla, že sa nestotožňuje s ich tvrdením, že jej tvrdenia týkajúce sa žalovaného prípadu nezodpovedajú relevantnému skutkovému stavu veci a že jej žaloba sa javí ako skutkovo a právne neujasnená. Podľa jej názoru sú nároky uplatnené v žalobe oprávnené, majú oporu v zákone. V danom prípade je vecou posúdenia a dokazovania a v konečnom dôsledku ustálenia, ktorý zo žalovaných je povinný hradiť pozostalostnú rentu a nemajetkovú ujmu. Zotrvávala na všetkých

skutočnostiach uvedených v žalobe. Pokiaľ žalovaní I/ a II/ vo vyjadrení uvádzajú, že svojim správaním nezaložili dôvod na vyvolanie súdneho sporu, k tomuto doplnila, že v konečnom dôsledku neurobili žiadne kroky voči poisťovni, aby jej táto plnila z titulu Zákona č. 381/2001 Z.z.. Skutočnosti, ktoré uviedla k prípadu v žalobe sú pravdivé. Žalovaný I/ sa snaží zbaviť svojej zodpovednosti za to, že viedol mot. vozidlo pod vplyvom alkoholu. Snažil sa navodiť situáciu, že na vine je práve jej otec. Samotná skutočnosť, že žalovaný I/ nevlastní žiadne nehnuteľnosti, ani iný majetok nie je rozhodujúca pre posúdenie a rozhodnutie súdu o jej nárokoch. Má za to, že žalovaní I/ a II/ sú v plnej miere zodpovední za následky, ktoré vznikli v dôsledku dopravnej nehody, najmä čo sa týka žalovaného I/.

Žalobkyňa podala aj stanovisko zo dňa 17.03.2015, doručené súdu dňa 17.03.2015 k vyjadreniu žalovaného III/ k žalobe. Tiež dala v tomto stanovisku do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013, prípad Hassová C-22/12, ktorý je skutkovo totožný s jej situáciou a na ktorý poukázal i žalovaný III/. Vyložil ho však zavádzajúco, čo potvrdzuje aj rozhodnutie Krajského súdu Prešov. Tento súd dotazoval Súdny dvor EÚ vo forme prejudicionálnej otázky, ktorá sa dotýkala náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti so zodpovednosťou za škodu spôsobenú mot. vozidlom, ktorý dňa 24.10.2013 vydal rozhodnutie. Neskôr na základe tohto Krajský súd Prešov konštatoval, že podľa Zákona o povinnom zmluvnom poistení má majiteľ mot. vozidla právo, aby spôsobenú škodu za neho uhradiť poisťovateľ. V minulosti sa objavovali rôzne právne názory na to, či poisťovňa zabezpečujúca povinné zmluvné poistenie je povinná okrem škôd spôsobených dopravnou nehodou hradiť z tohto poistenia aj nemajetkovú ujmu podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právo domáhať sa nemajetkovej ujmy pred neoprávneným zásahom do osobnosti pozostalých priznáva aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, rozsudok sp.zn. 2Cdo 93/2008, podľa ktorého: „Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalostná osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo strany blízkej osoby a tak isto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Smernice Európskeho hospodárskeho spoločenstva č. 72/166/EHS zo dňa 24.04.1972 a č. 90/232/EHS zo dňa 14.05.1990 harmonizujú otázku zodpovednosti za spôsobenú škodu prevádzkou mot. vozidiel. Krajský súd Prešov požiadal Súdny dvor o vysvetlenie v tom zmysle, či jednotlivé články daných smerníc si majú vykladať tak, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenej prevádzkou mot. vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtenej pri dopravnej nehode. Súdny dvor poukázal na ustálenú judikatúru prijatú vo veci Marques Almeida C-300/10, podľa ktorej zámerom smerníc nie je harmonizácia režimov zodpovednosti za škodu, ale členské štáty sú stále oprávnené upraviť režim zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidiel. Táto voľnosť je však obmedzená tým, že stanovuje povinné krytie niektorých škôd, medzi ktoré patrí najmä ujma na zdraví. Podľa tohto stanoviska pod pojmom „ujma na zdraví sa rozumie akákoľvek ujma, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú ako aj psychickú traumu“. Súdny dvor na tomto základe dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť v súlade so smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať aj podľa vnútroštátneho práva. Rozsudok Súdneho dvora EÚ je záväzný odo dňa vyhlásenia len pre súd, ktorý podal prejudicionálnu otázku. Pre ďalšie prípady obdobného typu rozsudok zaväzuje všetky súdy členských štátov „pro futuro“. Žalovaný III/ vo vyjadrení sa snažil vysvetliť odlišnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy a práva na náhradu škody, ona je však názoru, že aj keď ide o dva rôzne inštitúty Občianskeho práva, v danej problematike sú úzko späté a nadväzujú. Tvrdenia žalovaného III/, že na nemajetkovú ujmu sa nevzťahujú ustanovenia Zákona č. 381/2001 Z.z., a tvrdenia, že tento zákon pod náhradou škody na zdraví a pri usmrtení rozumie iba radenie nákladov spojených s pohrebom poškodeného nie sú pravdivé a sú zavádzajúce. Podľa § 448 Občianskeho zákonníka má fyzická, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Z výkladu zákona o povinnom zmluvnom poistení vyplýva, že v prípade úmrtia poškodeného vzniká rodine poškodeného nárok na náhradu aj nákladov na výživu pozostalým poškodeného (pokiaľ im zomretý výživu poskytoval alebo mal poskytovať). Podľa § 12 Zákona č. 381/2001 Z.z. v nadväznosti na § 825 Občianskeho zákonníka zákon ustanovuje, že ani v prípade povinného zmluvného poistenia zodpovednosti poisťovateľ nemôže odmietnuť vyplatenie náhrady škody poškodenému, a to ani vtedy,

keď poistený spôsobil škodu porušením povinností vyplývajúcich z právnych predpisov. Poisťovateľ má však právo tzv. interného regresu, ktorý smeruje voči samotnému poistníkovi, resp. poistenému, za ktorého nahradil škodu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti. S poukazom na tieto skutočnosti podľa nej je dostatočne jasné, že poisťovňa, teda žalovaný III/ je pasívne legitimovaný, keďže právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka podľa stanoviska Súdneho dvora EÚ patrí do povinného zmluvného poistenia.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výpoveďami svedkov, listinnými dôkazmi, zadováženými správami, pripojenými súdnymi spismi, keď zistil tento skutkový a právny stav:

Súd v konaní nesporne zistil, že na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 1T/6/2012-275 zo dňa 30.03.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4To 50/12 zo dňa 04.07.2012, ktoré súdne rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 04.07.2012 žalovaný I/ Ján Ďuriš, nar. 20.07.1992 bol uznaný za vinného z dôvodu, že dňa 18.10.2010 v ranných hodinách v čase o 06.00 hod. na ceste II/526 v km 34.80, mimo uzavretú obec, od Obce Stará Huta, okres Detva, časť Piešť II., viedol ako vodič pod vplyvom alkoholu 1,8 G/kg alkoholu v krvi osobné mot. vozidlo značky Reault Clio, EČV: DT 156 AP, pričom sa po prejazde ľavo točivej zákruty vplyvom neprimeranej rýchlosti dostal do smerovej nestability, narazil do cestných zvodidiel vpravo, odkiaľ bolo vozidlo odhodené do stromu vedľa cesty vpravo s následným odrazením do ďalšieho stromu, kde vozidlo zastavilo, pričom spolujazdcovi na prednom sedadle Jánovi Lapinovi, nar. 24.09.1983 tým spôsobil poranenia s dobou liečenia a PN 10-14 dní, spolujazdcovi na zadnom sedadle Radoslavovi Hulinovi, nar. 27.10.1982 tým spôsobil trieštivé zlomeniny kosti lepky a tváre, pomliaždenie mozgu, pomliaždenie hrudníka a pľúc, s ťažkým opuchom pľúc, ktorým zraneniam dňa 18.10.2010 podľahol, čím týmto konaním porušil dôležitú povinnosť uloženú mu v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/, písm. c/, v ustanovení § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a poškodením vozidla bola spôsobná škoda 754,- Eur, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, keď tiež vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku a spôsobil inému ublíženie zdraví, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 psím. h/ Trestného zákona, a tiež prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov nepodmienečne, tiež mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 5 rokov. Z príslušného súdneho spisu sp.zn. 1T/6/2012 Okresného súdu Zvolen vyplýva zistenie, že žalovaný I/ viedol mot. vozidlo bez toho, že by bol držiteľom vodičského oprávnenia. Pri výške trestu žalovanému I/ súd vzal do úvahy i spoluzodpovednosť samotných poškodených, ktorí so žalovaným I/ nastúpili do vozidla a to aj napriek tomu, že mali vedomosť o tom, že tento je značne pod vplyvom alkoholu a nie je držiteľom vodičského oprávnenia. U poškodeného Radoslava Hulinu bola tiež zistená koncentrácia alkoholu v krvi 2,48 G/kg. Toto zistenie vyplýva zo znaleckého posudku č. 80/2010, B-36/2010 znalcov MUDr. Jan Kuřátko, MUDr. Tivadar Tuhársky zo dňa 12.11.2010, z ktorého ďalej vyplýva i ustálenie, že telo poškodeného Radoslava Hulinu v čase nehodového deja nebolo pripútané bezpečnostnými pásmi. U druhého poškodeného, spolujazdca Jána Lapína, teda u žalovaného II/ bolo zistené množstvo alkoholu v krvi v čase nehodového deja 2,13 G/kg. Z evidenčnej karty mot. vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP doloženej do trestného konania bolo zistené, že v čase dopravnej nehody vlastníkom a držiteľom tohto mot. vozidla bol žalovaný II/ Ján Lapín.

Z rodného listu maloletej žalobkyne, ktorý je založený v spise Okresného súdu Zvolen sp.zn. 5P/121/2009 súd zistil, že ako otec žalobkyne je zapísaný Radoslav Hulina, nar. 27.10.1982, ako matka Marianna Kulichová, nar. 01.06.1985, keď narodenie žalobkyne je zapísané v knihe narodení Matričného úradu Zvolen, vo zväzku 66, ročník 2005, na strane 53, pod poradovým č. 694.

Ako jediná dedička po zomrelom Radoslavovi Hulinovi, ktorý zomrel dňa 18.10.2010 po dopravnej nehode, ktorej bol účastníkom dňa 18.10.2010 ako spolujazdec v mot. vozidle zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP bola zistená mal. žalobkyňa, jeho dcéra, a to ako dedička zo zákona v celosti, keďže tento zomrel bez zanechania závetu. Táto skutočnosť vyplýva z dedičského spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 23D/163/2010. Dedičské konanie po nebohom Radoslavovi Hulinovi bolo zastavené, majetok nepatrnej hodnoty v sume 262,50 Eur bol vydaný vystrojiteľke pohrebe Zuzane Paučovej, nar. 07.04.1978. Majetok nepatrnej hodnoty bol vydaný vystrojiteľke pohrebu a konanie bolo zastavené podľa

§ 175h ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.04.2011.

V konaní vedenom pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 6C/111/2013 žalovaný III/ uplatnil voči žalovanému I/ nárok na zaplatenie sumy 1.488,73 Eur s príslušenstvom podľa § 12 ods. 2 písm. a/ a c/ Zákona č. 381/2001 Z.z., a to z dôvodu nároku na náhradu poistného plnenia, ktoré žalovaný III/ vyplatil z dôvodu, resp. z titulu nákladov pri usmrtení nebohého Radoslava Hulinu. O tomto nároku žalovaného III/ bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 6C/111/2013-115 zo dňa 20.03.2014, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému I/ Jánovi Ďurišovi zaplatiť žalovanému III/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group sumu 1.488,73 Eur s príslušenstvom spolu s trovami konania, keď tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co/469/2014-140 zo dňa 26.11.2014, ktorý rozhodoval o odvolaní žalovaného I/ voči rozsudku prvostupňového súdu, keď týmto rozsudkom odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu potvrdil. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že mal za preukázané, že žalovaný I/ Ján Ďuriš svojim protiprávnym konaní spôsobil prevádzkou mot. vozidla škodu na zdraví poškodenému Jánovi Lapínovi a usmrtil Radoslava Hulinu. Za toto protiprávne konanie bol právoplatne odsúdený. Žalovaný III/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group poskytol poistné plnenie za žalovaného I/ Jána Ďuriša z titulu poistnej udalosti spôsobenej týmto dňa 18.10.2010 a to na základe poistnej zmluvy č. 6555537976 uzavretej s poistníkom Jánom Lapínom, predmetom ktorého bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značky Renault Clio, EČV: DT 156 AP. Z odôvodnenia odvolacieho súdu v tomto rozsudku ďalej vyplýva, že žalovaný III/ pri uplatnení nárok voči žalovanému I/ zohľadnil mieru spoluzavinenia poškodených, teda Jána Lapína a nebohého Radoslava Hulinu vo výške 25 % podľa § 441 Občianskeho zákonníka, keď poskytol poistné plnenie za žalovaného I/ z titulu nákladov pri usmrtení vo výške 1.581,15 Eur, žalobou si uplatnil regresný nárok len vo výške 1.488,73 Eur s prihliadnutím na zaplatenie sumy vo výške 92,42 Eur žalovaným I/ pred začatím konania. Miera spoluzavinenia poškodených v rozsahu 25 % spočívala vo vedomosti, že žalovaný I/ viedol mot. vozidlo bez vodičského oprávnenia a pod vplyvom alkoholu. Súčasne odvolací súd tu konštatoval, že nebolo preukázané, že i v prípade pripútania sa bezpečnostným pásom Radoslavom Hulinom, by nedošlo u neho k vzniku devastačných poranení, nezlučiteľných so životom. Tiež odvolací súd tu konštatoval, že v danej veci neboli splnené podmienky pre postup podľa § 450 Občianskeho zákonníka, pretože nebola zistená existencia konkrétneho dôvodu hodného osobitného zreteľa na aplikáciu moderačného práva, berúc do úvahy uvedené závažné okolnosti vzniku škody spôsobenej žalovaným I/ a teda prihliadnutie na majetkové a osobné pomery tohto by bolo v rozpore s princípom ekvity. Ustálenie miery spoluzavinenia žalovaného I/ v rozsahu 75 %, keď tento závažným spôsobom porušil zákonné povinnosti vyplývajúce zo Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, odvolací súd považoval za správne.

Motorové vozidlo Renault Clio, EČV: DT 156 AP bolo povinne zmluvne poistené za škodu spôsobenú prevádzkou tohto mot. vozidla u žalovaného III/, o čom svedčí i Poistka č.: 6 555 537 976 vystavená žalovaným III/, tak ako to vyplýva zo spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 6C/111/2013. Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná.

Medzi účastníkmi konania nebola sporná ani tá skutočnosť, že prevádzkovateľom mot. vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP v čase dopravnej nehody, teda dňa 18.10.2010 bol žalovaný II/, keď napokon táto skutočnosť vyplýva i z dokazovania vedeného pred Okresným súdom Zvolen v trestnom konaní sp.zn. 1T/6/2012, ako i z dokazovania v tomto konaní, keď žalovaný II/ túto skutočnosť potvrdil.

Maloletá žalobkyňa je dcérou nebohého Radoslava Hulinu, ktorý pri škodovej udalosti dňa 18.10.2010 na následky zranení v príčinnej súvislosti s touto škodovou udalosťou zomrel.

Žalobkyňa v konaní uplatnila dva právne osobitné nároky, a to nárok na pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na nemajetkovú ujmu. Každý z týchto nárokov uplatnených žalobkyňou bolo v konaní nevyhnutné posúdiť samostatne tak po skutkovej stránke, ako i po právnej stránke.

Žalobkyňa uplatnila voči žalovaným I/ až III/ nárok na pozostalostnú úrazovú rentu v sume 42.294,- Eur.

Tento nárok je právne upravený v ustanovení § 448 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 448 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Tento nárok sa posúdi a suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

V tomto zákonnom ustanovení je upravený nárok pozostalých osôb v prípade úmrtia poškodeného. Tento nárok spočíva v tom, že poškodený počas svojho života prispieval na výživu členov svojej rodiny finančne a materiálne, jeho smrť znamená reálnu stratu pre tieto osoby. Osobitosťou tohto peňažného nároku je, že oprávneným subjektom nie je priamo poškodený, ktorý utrpel ujmu na zdraví a ktorá spôsobila jeho smrť.

Za škodu, ktorá bola spôsobená poškodenému nebohému Radoslavovi Hulinovi v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ku ktorej došlo dňa 18.10.2010, na následky zranení, po ktorej zomrel a to ešte dňa 18.10.2010 nepochybne zodpovedá žalovaný I/ ako vodič mot. vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP, keď Radoslav Hulina bol spolujazdcom v tomto mot. vozidle, ktoré viedol v čase dopravnej nehody žalovaný I/. Žalovaný I/ svojim zavineným nedbanlivostným konaním spôsobil také zranenia nebohému Radoslavovi Hulinovi, ktorým podľahol, keď tak porušil dôležitú povinnosť uloženú mu v § 4 ods. 2 písm. a/, písm. c/, tiež v § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, tak ako to uzavreli súdy v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 1T/6/2012, keď v predmetnom občianskoprávnom konaní nebol žiaden dôvod odchýliť sa od týchto záverov, a neboli v ňom ani produkované žiadne dôkazy spochybňujúce závery súdov v trestnom konaní.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

V § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je upravená všeobecná zodpovednosť fyzickej a právnickej osoby za spôsobenú škodu, ktorá vychádza zo zásady zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením akejkoľvek právnej povinnosti. Táto zodpovednosť je zodpovednosťou za zavinený protiprávny úkon.

Žalovaný I/ tak v súdenej veci zodpovedá za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tento porušil právnu povinnosť vyplývajúcu pre neho zo zákona, keď porušil dopravné predpisy pri vedení mot. vozidla značky Renault Clio, EČV: DT 156 AP dňa 18.10.2010, konkrétne § 4 ods. 2 písm. a/, písm. c/, § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, keď viedol toto mot. vozidlo po vplyvom alkoholu a bez vodičského oprávnenia. Dňa 18.10.2010 mot. vozidlom, ktoré riadil, došlo k dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný I/ a pri ktorej, resp. v príčinnej súvislosti s ktorou nebohý otec maloletej žalobkyne Radoslava Hulina utrpel zranenia, ktorým ešte v tento deň podľahol. Súd mal tieto skutočnosti preukázané ako už dôvodí z trestného konania vedeného pre Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 1T/6/2012, keď závery rozsudku č.k. 1T/6/2012-275 zo dňa 30.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2012 si súd v občianskoprávnom konaní osvojil. Z vykonaného dokazovania v trestnom konaní jednoznačne vyplynula aj príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou poškodenému Radoslavovi Hulinovi, a protiprávnym konaním žalovaného I/ ako vodiča mot. vozidla. V tejto súvislosti súd poukazuje i na ustanovenie § 135 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyplýva, že súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b/). Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní. V predmetnej veci je tak súd viazaný rozsudkom vydaným v trestnom konaní, že žalovaný I/ spáchal prečin usmrtenia a prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. V tomto konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktorými by žalovaný I/ sa zbavil tejto zodpovednosti, nepreukázal, že škodu nezavinil. Podporne zodpovednosť žalovaného I/ za škodu pri dopravnej nehode zo dňa 18.10.2010 podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka bola ustálená i v konaní vedenom pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 6C/111/2013.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je osobitným druhom občianskoprávnej zodpovednosti za škodu, ktorá na rozdiel od občianskoprávnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka spočívaná v princípe objektívnej zodpovednosti a je upravená v § 427 až § 431 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a ako už súd dôvodí, medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody prevádzkovateľom mot. vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP bol žalovaný II/, ktorý tak ako vyplýva z trestného konania bol v čase dopravnej nehody držiteľom a vlastníkom predmetného mot. vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená pri dopravnej nehode škoda nebohému Radoslavovi Hulinovi. Žalovaný II/ bol spolujazdcom v tomto mot. vozidle pri dopravnej nehode.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Žalovaný II/ ako prevádzkovateľ (prevádzateľ) mot. vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP zodpovedá na objektívnom princípe za škodu, ktorá vznikla poškodenému nebohému Radoslavovi Hulinovi pri dopravnej nehode dňa 18.10.2010, keď ako súd už dôvodí, táto zodpovednosť je založená na princípe objektívnej zodpovednosti (zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie). V danom prípade škoda bola vyvolaná osobitnou povahou, ktorá je vlastná prevádzke dopravného prostriedku, pričom z vykonaného dokazovania bolo zistené, že prevádzateľom dopravného prostriedku, ktorým došlo ku škode bol žalovaný II/. V súdenom prípade neprichádzalo do úvahy ustanovenie § 431 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zodpovednosť viacerých prevádzateľov, a podľa ktorého, ak sa stretnú prevádzky dvoch alebo viacerých prevádzateľov a ako ide o vyporiadanie medzi týmito prevádzateľmi, zodpovedajú podľa účasti na spôsobení vzniknutej škody. V súdenom prípade ku škode nedošlo stretom prevádzky dvoch alebo viacerých prevádzateľov, ku škode došlo jedine prevádzkou mot. vozidla zn. Renault Clio, EČV: DT 156 AP, ktorého prevádzkovateľom v čase dopravnej nehody, kedy ku škode došlo bol žalovaný II/. Na predmetné mot. vozidlo, ktorým, resp. prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda bolo u žalovaného III/ uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto mot. vozidla podľa osobitného Zákona č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon č. 381/2001 Z.z.“), ktorú skutočnosť účastníci konania potvrdili, nebola medzi nimi sporná, a vyplynula i z vykonaného dokazovania, keď poistná zmluva o žalovaného III/ bola uzatvorená pod č. 655537976, tak ako podporne vyplýva i z konania vedeného pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 6C/111/2013.

Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b/ škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d/ ušlého zisku.

Z ustanovenia § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., druhej vety jednoznačne vyplýva, že poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, keď potom na uspokojenie nárokov vyplývajúcich z tohto zákona pre poškodeného je daná priama pasívna legitimácia voči poisťovateľovi.

Na základe vyššie uvedeného je potom len na poškodenom, voči komu uplatní svoje nároky, či je to priamo voči škodcovi, alebo prevádzkovateľovi mot. vozidla, alebo poisťovateľovi.

Solidárna zodpovednosť škodcov vyplýva z § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. Spoločná zodpovednosť nie je vylúčená, keď jeden zo škodcov zodpovedá podľa § 420 Občianskeho zákonníka a druhý podľa princípu objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka.

V posudzovanom prípade teda solidárna zodpovednosť žalovaných I/ a II/ vyplýva z ustanovenia § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 15 Zákona č. 381/2001 Z.z., ods. 1 druhá veta vyplýva, že poškodený bol oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, keď nič nebráni tomu a nevyplýva to zo žiadneho zákonného ustanovenia, že by popri tom nemohol uplatniť tento nárok súčasne aj voči priamo škodcovi, ako i priamo voči prevádzkovateľovi mot. vozidla, pričom keďže Zákon č. 381/2001 Z.z., odkazuje v neupravenom na Občiansky zákonník, nič nebráni pri viacerých pasívne legitimovaných subjektoch ustáliť zodpovednosť za škodu solidárne tak, ako vyplýva z ustanovenia § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

K prvému nároku, ktorý uplatnila žalobkyňa v konaní, teda k nároku na pozostalostnú úrazovú rentu, ktorý uplatnila podľa § 448 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd dodáva, že novelou Občianskeho zákonníka (zákonom č. 404/2004 Z.z.) sa zmenila právna úprava náhrady nárokov na vyživovaciu povinnosť, ktorá vznikla v dôsledku smrti poškodeného tak, že fyzická osoba, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Tento nárok sa posúdi a suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí podľa Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Zákon o sociálnom poistení upravuje pozostalostnú úrazovú rentu v § 92 a v § 93.

Podľa § 92 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „Zákon č. 461/2003 Z.z.“), fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu.

Podľa § 92 ods. 2 Zákona č. 461/2003 Z.z., pozostalostná úrazová renta sa vypláca v období, počas ktorého mala trvať vyživovacia povinnosť uvedená v odseku 1.

Ako súd už dôvodí z ustanovenia § 448 Občianskeho zákonníka vyplýva, že fyzická osoba, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, má nárok len ne pozostalostnú úrazovú rentu. Ak Občiansky zákonník v citovanom ustanovení striktne upravuje len nárok na pozostalostnú rentu, nemožno s poukazom na ustanovenie § 448 Občianskeho zákonníka širokým výkladom tohto ustanovenia analogicky priznať maloletej žalobkyni nárok na pozostalostnú úrazovú rentu podľa § 92 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z., z ktorého vyplýva, že fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu, ktorej výška sa určí podľa § 93 ods. 1 tohto zákona. V posudzovanej právnej veci u maloletej žalobkyne nie je splnený ani jeden zo zákonných predpokladov na priznanie pozostalostnej úrazovej renty. Poškodený, nebohý Radoslav Hulina voči mal. žalobkyni v čase svojho úmrtia nemal vyživovaciu povinnosť určenú súdom, tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, plnil ju len na základe dohody medzi matkou mal. žalobkyne a ním, pričom nebola splnená ani druhá zákonná podmienka pre priznanie tohto nároku, poškodený Radoslav Hulina nezomrel v dôsledku pracovného úrazu ani choroby z povolania, čo je druhá zákonná podmienka pre priznanie nároku na pozostalostnú úrazovú rentu. Obidve tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nebola splnená žiadna z nich, preto súd nárok maloletej žalobkyne na pozostalostnú rentu voči žalovaným I/ až III/ zamietol, keď zamietol nárok žalobkyne na pozostalostnú úrazovú rentu v sume 42.294,- Eur pre nesplnenie zákonných podmienok pre priznanie tohto nároku. Maloletá žalobkyňa nemá nárok ani na prípadné jednorazové odškodnenie podľa § 94 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z., pretože poškodený Radoslav Hulina nezomrel v dôsledku pracovného úrazu ani choroby z povolania, čo je základná zákonná podmienka pre priznanie nároku na prípadné jednorazové odškodnenie podľa tohto zákona. Maloletá žalobkyňa tak nesprávne hmotnoprávne uplatnila nárok na pozostalostnú úrazovú rentu podľa § 448 Občianskeho zákonníka v spojení s § 92 ods. 1 a § 93 ods. 1 Zákona č. 461/2003 Z.z.. Že poškodený nebohý Radoslav Hulina

nemal voči mal. žalobkyni vyživovaciu povinnosť určenú súdom vyplýva zo spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 5P/121/2009, v ktorom konaní matka mal. žalobkyne voči otcovi mal. žalobkyne síce podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. žalobkyni zahrňujúci návrh na úpravu rozsahu vyživovacej povinnosti nebohého otca mal. žalobkyne v sume 266,- Eur mesačne, ale tento návrh vzala späť tak ako to vyplýva z uznesenia č.k. 5P/121/2009-45 zo dňa 12.08.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.09.2009. Táto skutková okolnosť len podporne slúži na vyhodnotenie, že mal. žalobkyňa nesplnila jednu z dvoch základných zákonných podmienok pre priznanie pozostalostnej úrazovej renty. Na podporu tohto záveru súdu svedčí napr. rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 9Co/423/2012 zo dňa 26.02.2013, ktorý predložila do súdneho konania samotná mal. žalobkyňa, ale tiež napr. rozsudok Krajského súdu Trenčín sp.zn. 6Co/185/2012 zo dňa 20.02.2013.

Maloletá žalobkyňa ďalej v konaní uplatnila voči žalovaným I/ až III/ ďalší nárok, a to na zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 50.000,- Eur, keď ako súd už dôvodí, povinnosť na plnenie žiadala uložiť žalovaným I/ až III/ spoločne a nerozdielne.

Žalovaný III/ namietal, že v konaní nie je pasívne legitimovaným účastníkom konania z dôvodu, že na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla sa nevzťahuje nárok maloletej žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 11 v spojení s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Tento nárok maloletej žalobkyne je odvodený od nároku obete dopravnej nehody, jej otca, keďže život otca mal. žalobkyne Radoslava Hulinu chránil § 11 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka zaručuje ochranu osobnosti, ktorá zahŕňa najmä ochranu života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, mena a prejavov osobnej povahy, tak ako to vyplýva zo znenie tohto zákonného ustanovenia.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka sa týka výlučne ochrany osobnostných práv človeka (fyzickej osoby), pričom je nerozhodné, pri akej príležitosti, resp. v súvislosti s akou činnosťou bola zasiahnutá osobnostná integrita fyzickej osoby, v tomto prípade do práva na ochranu života a zdravia nebohého otca maloletej žalobkyne, teda do týchto jeho osobnostných práv chránených zákonom.

Pre vyriešenie otázky pasívnej legitimácie žalovaného III/ ohľadne tohto nároku je nevyhnutné posúdenie výkladu § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z., poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b/ škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d/ ušlého zisku.

Na motorové vozidlo, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda na zdraví otca mal. žalobkyne, ktorý po dopravnej nehode zomrel, bolo u žalovaného III/ uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti

za škodu spôsobenú prevádzkou tohto mot. vozidla poistnou zmluvou č. 6555537976 dňa 08.09.2009, o čom svedčí predmetná poistná zmluva, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 703 (ďalej len „VPP"), tiež Zmluvné dojednania pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zmluvné dojednania"). V čl. I. ods. 2 VPP bolo dojednané, že poistený má nárok, aby poisťovňa za neho nahradila v rozsahu a vo výške podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu: a/ škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, vrátane nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového zabezpečenia poskytovaných z dôvodu škody na zdraví alebo usmrtenia spôsobenej prevádzkou mot. vozidla, b/ škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať (ďalej len „vecná škoda"), c/ účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písm. a/, b/ a d/, d/ ušlého zisku. Z čl. II. ods. 2 zmluvných dojednaní vyplýva, že rozsah poistenia zodpovednosti je okrem Občianskeho zákonníka, zákona a VPPZ ďalej vymedzený ustanoveniami týchto zmluvných dojednaní v závislosti od dohodnutého variantu poistenia zodpovednosti. Z poistnej zmluvy, ani z jej neoddeliteľných súčastí nevyplýva, že by poistenie bolo dojednané aj na uplatnený nárok mal. žalobkyne na nemajetkovú ujmu. Predmetná poistná zmluva bola uzatvorená podľa Zákona č. 381/2001 Z.z..

Vyššie citované ustanovenie § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. vymedzuje rozsah poistného krytia a to tým spôsobom, že pod písm. a/ až d/ toto ustanovenie obsahuje taxatívny výpočet prípadov, na ktoré sa vzťahuje poistné krytie a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje (okrem prípadu uvedeného pod písm. c/) zhodné s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody spôsobenej prevádzkou mot. vozidiel obsiahnutou v § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a náhradu nákladov pri usmrtení, pričom poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, čo vyplýva z § 15 citovaného zákona.

Pri aplikácii § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z. nestačí vychádzať len zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale ho treba vykladať spolu s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje. Predovšetkým toto zákonné ustanovenie treba vykladať v jednote s ustanovením § 4 ods. 1, § 2 písm. g/ a § 2 písm. i/ tohto zákona. Z § 4 ods. 1 tohto zákona vyplýva, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky. Platná legislatíva a ani právna teória neoznačuje osobu, ktorej osobnostné práva boli porušené za „poškodenú osobu". Tiež v § 2 písm. g/ tohto zákona sa uvádza, že poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou mot. vozidla škodu a má nárok na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy) podľa tohto zákona. I § 2 písm. i/ tohto zákona vypovedá, že sa poistnou udalosťou rozumie vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu (nie nemajetkovú ujmu). So zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka.

Súd ďalej poukazuje, že otázka pasívnej legitimácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka za zásah do osobnostných práv pozostalých spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode a jej krytia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z. už bola v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR riešená uznesením sp.zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.04.2011. Z tohto uznesenia vyplýva záver o nedostatku pasívnej legitimácie poisťovne s poukazom na výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla sa nevzťahuje na nároky na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Obdobne táto otázka bola vyriešená i rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31.03.2016.

V danej veci nebol žiaden dôvod odkloniť sa od právneho názoru na vyriešenie tejto otázky Judikatúrou Najvyššieho súdu SR. V tomto smere súd poukazuje i na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.04.2011, v ktorom bol tiež podaný výklad ustanovenia § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z., z ktorého vyplýva, že predmetné zmluvné poistenie kryje nároky explicitne uvedené v citovanom

ustanovení § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí posudzoval i otázku pasívnej legitimácie žalovanej poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody podľa § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z., so záverom, že pasívna legitimácia poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa citovaného zákona nie je daná.

Rešpektujúc Judikatúru Najvyššieho súdu SR súd v predmetnej veci dospel k záveru, že do pojmu náhrady škody a nákladov pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z. nemožno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody. Žalovaný III/ potom nie je v konaní o tomto nároku pasívne legitimovaný. Preto súd žalobu mal. žalobkyne voči žalovanému III/ ohľadne tohto nároku pre nedostatok pasívnej legitimácie žalovaného III/ zamietol.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31.03.2016 pojednáva aj ohľadne výkladu § 4 ods. 2 písm. a/ Zákona č. 381/2001 Z.z., po rozhodnutí Súdneho dvora rozsudkom C-22/12 vo veci Katarína Hassová proti Rastislavovi Petríkovi a Blanke Holingovej. Obidve strany tohto súdneho konania poukazovali na tento rozsudok SD. Najvyšší súd SR v uvedenom rozsudku zaujal stanovisko, že ani po jeho vydaní nie je dôvod odkloniť sa od záveru, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z., sa nevzťahuje, teda toto poistenie nepokrýva druh nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tiež tu zaujal záver k priamej aplikácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16. septembra 2009 v spojení s rozhodovacou činnosťou SD. Dospel k stanovisku, že aj v prípade splnenia podmienok pre priamy účinok smernice, je však priamy účinok smernice vylúčený, ak ide o tzv. horizontálny priamy účinok smernice, kedy by mal byť priamy účinok smernice uplatnený v spore medzi jednotlivcami. Poukázal na to, že touto otázkou sa SD zaoberal v zásadnom rozhodnutí Marshall 152/84, v ktorom judikoval, že „smernica nemôže priamo zakladať práva a povinnosti jednotlivcom a ustanovení smerníc sa nemôže dovolávať jednotlivec v spore proti jednotlivcovi“. Z tohto vyplýva, že sa nemôže, hoci aj jasné, presné a bezpodmienečné ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti, ako také použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Je zrejmé ako uvádza Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí, že otázka zahrnutia práva pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy do povinného zmluvného poistenia sa týka práv a povinností súkromných subjektov (poistníkov, poistených, poškodených a poisťovní) v právnom vzťahu povinného zmluvného poistenia. Vzhľadom k tomuto Najvyšší súd SR dospel k záveru, že priamy účinok (čl. 1 ods. 1 druhej smernice, resp. čl. 3 štvrtý pododsek) smernice č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou mot. vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ktorá nahradila prvú smernicu, druhú smernicu a tretiu smernicu, je vylúčený.

Ďalej v súdnom konaní bolo nevyhnutné vyriešiť otázku, či mal. žalobkyňa má nárok na nemajetkovú ujmu voči žalovaným I/ vodičovi mot. vozidla a žalovanému II/ prevádzkovateľovi mot. vozidla a v akom rozsahu.

Žaloba mal. žalobkyne voči žalovaným I/ a II/ pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu je však do základu nároku dôvodná.

Právne tento nárok súd posudzuje podľa § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s tým, že zásah do práva na ochranu osobnosti mal. žalobkyne založil právo domáhať sa ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy voči žalovaným I/ a II/ v peniazoch. V danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv aj je právne bezvýznamné, či k takémuto zásahu došlo zavinene alebo nezavinene.

Žalovaný I/ zasiahol do práva na ochranu osobnosti mal. žalobkyne s tým, že v danom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 Občianskeho zákonníka najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť mal. žalobkyne a preto má táto právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný I/ tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania v rozpore s povinnosťami vodiča uvedenými v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/, písm. c/, v ustanovení § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, s hladinou 1,8 G/kg alkoholu v krvi bez vodičského oprávnenia viedol mot. vozidlo EČV: DT 156 AP, keď týmto, resp. prevádzkou tohto spôsobil škodu, keď po prejazde ľavotočivej zákruty vplyvom neprimeranej rýchlosti dostal sa do smerovej nestability, narazil do cestných zvodidiel vpravo odkiaľ bolo vozidlo

odhodené do stromu vedľa cesty vpravo s následným odrazením do ďalšieho stromu, kde vozidlo zastavilo, pričom pri tejto dopravnej nehode takýmto konaním spôsobil zranenia otcovi mal. žalobkyne, na následky ktorých tento podľahol. Za tento prečin usmrtenia a prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky bol právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, tak ako to vyplýva z trestného konania sp.zn. 1T/6/2012 Okresného súdu Zvolen, keď v tomto konaní rozsudkom č.k. 1T/6/2012-275 zo dňa 30.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2012 mu za tento prečin bol uložený trest právoplatne. Okrem uvedeného mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť mot. vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 5 rokov. Na základe tohto súd mal za to, že žalovaný I/ týmto konaní hoci nedbanlivostným zasiahol do práva na ochranu osobnosti mal. žalobkyne s tým, že v danom prípade nepostačuje zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť mal. žalobkyne ako fyzickej osoby, keďže týmto bolo zasiahnuté do jej osobnostného práva vyplývajúceho z § 11 Občianskeho zákonníka, medzi ktoré patrí právo na ochranu na súkromný a rodinný život. Pasívnu legitimáciu žalovaného I/ súd vyvodzuje z ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný II/ je tiež pasívne legitimovaný na uspokojenie tohto nároku ako prevádzkovateľ mot. vozidla, keď tento zodpovedá za tento nárok podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože išlo o zásah proti osobnosti vyvolaných zvláštnou povahou prevádzky dopravného prostriedku (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo 999/2007, sp.zn. 30Cdo 476/2011). Pri určení osoby zodpovednej za zásah proti osobnosti je možné analogicky použiť ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka. Žalovaný II/ teda zodpovedá za tento nárok v zmysle tohto zákonného ustanovenia, a teda je tiež pasívne legitimovaný popri žalovanom I/ na uspokojenie tohto nároku.

Vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom je podmienený tým, že ide o zásah neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté a účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv.

Porušením dopravných predpisov zo strany žalovaného I/ došlo k tomu, že mal. žalobkyňa zo dňa na deň, náhle, nepredvídateľne prišla o dôležitú osobu zo svojho života, otca, stratila osobu zabezpečujúcu starostlivosť o ňu, keď sa nemá na mysli len osobná starostlivosť, pretože rodičia mal. žalobkyne v čase dopravnej nehody už nežili v spoločnej domácnosti, ale aj finančná starostlivosť a stratila výhľad na hmotné zabezpečenie zo strany svojho otca do budúcnosti, ktorý zomrel náhle v produktívnom veku, vo veku 28 rokov. Mal. žalobkyňa v čase tejto straty nemala ani 5 rokov, pričom i keď osobnú starostlivosť jej zabezpečovala matka, táto mala právo na styk s otcom, ktorý vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona“. Žiadne takého skutkové okolnosti v prejednávanom prípade neboli zistené, po ukončení spolužitia rodičov mal. žalobkyne, rodičia sa dohodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinnosti k mal. žalobkyni, dohodli sa na osobnej starostlivosti u matky a na výživnom zo strany otca mal. žalobkyne, ktorý bol obeťou dopravnej nehody. Právo dieťaťa na styk s rodičom vyplýva z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, kde je upravené v čl. 7 ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, v čl. 8 ktorého je zakotvené právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov, pričom tento Dohovor v čl. 18 v bode 1 priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. V prípade, ak dôjde k rozpadu rodiny a je nevyhnutné rozhodnúť, s ktorým z rodičov bude dieťa naďalej bývať, nezasahuje sa týmto do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča. Tieto zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života, ktorý je chránený čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Bez ohľadu na to, aké boli vzťahy medzi matkou mal. žalobkyne a otcom mal. žalobkyne, konaním žalovaného I/ nepochybne došlo k zásahu do osobnostných práv mal. žalobkyne, medzi ktoré patrí právo na súkromný a rodinný život, na otca, ktorý bol obeťou dopravnej nehody. Následky straty rodiča, otca sú u mal. žalobkyne trvalé a neodstrániteľné, pričom táto je ochudobnená v citovej oblasti o výchovu a starostlivosť od otca, pričom tento stav je nezvratiteľný a nenapraviteľný. Požadovanie

nemajetkovej ujmy preto v tomto prípade podľa názoru súdu je opodstatnené, keď nepostačuje morálne zadosťučinenie vyplývajúce z § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Rodičia mal. žalobkyne žili niekoľko rokov pred smrťou otca mal. žalobkyne v spoločnej domácnosti, mal. žalobkyňa sa narodila do usporiadaného partnerského vzťahu rodičov, svedčí o tom fotodokumentácia doložená do súdneho konania mal. žalobkyňou do súdneho konania. Z výpovede svedkyne Márie Kulichovej, starej matky mal. žalobkyne zo strany matky vyplynulo, že otec mal. žalobkyne bol starostlivý, keď matka mal. žalobkyne nebola doma, dokázal sa o mal. žalobkyňu postarať ako otec v domácnosti. Mal žiarlivú povahu, bol dosť výbušný, tiež rád popíjal. Preto sa v partnerskom spolužití rodičov mal. žalobkyne objavili vzťahové problémy a to už v roku 2009. Vianoce 2009 však ešte trávili spolu ako rodina napriek týmto vzťahovým problémom medzi rodičmi mal. žalobkyne. K ukončeniu spolužitia rodičov mal. žalobkyne došlo v januári 2010, nie celý rok pred tragickou smrťou otca mal. žalobkyne. Z výpovede svedka Jozefa Petluša, brata starej matky mal. žalobkyne z matkinej strany tiež vyplynulo, že rodičia mal. žalobkyne žili v spoločnej domácnosti asi do obdobia, keď mal. žalobkyňa mala 5 rokov, presne svedok nevedel uviesť. Vzťahové problémy medzi rodičmi mal. žalobkyne však podľa názoru súdu nemôžu ovplyvniť nárok mal. žalobkyne na nemajetkovú ujmu z hľadiska straty rodiča, otca, ktorý podstatnú časť života mal. žalobkyne do svojho tragického úmrtia žil spoločne s mal. žalobkyňou, pričom nepochybne boli vytvorené vzájomné citové väzby medzi mal. žalobkyňou a otcom. Vzťahové problémy medzi rodičmi mal. žalobkyne v roku 2009 vyplývajú aj z trestného konania vedeného pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 2T/181/2009, v ktorom konaní z podnetu matky mal. žalobkyne bol otec mal. žalobkyne právoplatne odsúdený za prečin porušovania domovej slobody v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania a to na úhrnný trest povinnej práce vo výmere 150 hodín. Ale ako súd už dôvodí uvedené podľa názoru súdu nemá vplyv na ochranu osobnostných práv mal. žalobkyne. I svedkyňa Katarína Hulinová, bývalá švagriná otca mal. žalobkyne, ktorá bola vydatá za jeho brata pri svedeckej výpovedi potvrdila, že vzťah Radoslava Hulinu s dcérou vnímala ako dobrý. Bola svedkom toho, že Rasťo, teda otec mal. žalobkyne pokiaľ žili s matkou mal. žalobkyne ešte v spoločnej domácnosti tak sa staral o mal. žalobkyňu, kúpal ju, dal jej najesť, prebalil ju, ku kontaktom následne, keď sa rodičia mal. žalobkyne rozišli sa nevedela vyjadriť, pretože následne sa vzťahy medzi ňou a matkou mal. žalobkyne narušili. Zo svedeckých výpovedí týchto uvedených svedkov tiež vyplynulo, že otec mal. žalobkyne, ktorá bola jeho jediným dieťaťom si voči nej vyživovaciu povinnosť po rozchode rodičov mal. žalobkyni voči nej plnil. Svedkyňa Emília Hulinová, stará matka mal. žalobkyne zo strany otca vypovedala, že pokiaľ žili rodičia mal. žalobkyne spolu, vzťah jej syna k dcére bol dobrý, tento by jej dal aj to posledné, mal svoju dcéru rád. V spoločnej domácnosti títo žili niekedy do januára 2009 alebo do januára 2010, presne sa vyjadriť nevedela. Potom, ako sa rozišli rodičia mal. žalobkyne, vzťah jej syna k dcére nebol „žiaden“, keďže sa stretával s dcérou sporadicky, a to vtedy, keď matka mal. žalobkyne prišla pre peniaze na výživné. Syn sa pred ňou však nezmieňoval, koľko toto platil. Je pravdou, že syn bol žiarlivý, matka mal. žalobkyne s ním ukončila spolužitie preto, lebo pil, teda pre alkohol. Svedkyňa Barbora Lapinová, sestra nebohého Radoslava Hulinu k vzťahu mal. žalobkyne a otca uviedla, že jej brat by mal dcéru rád, keby mu ju jej matka neodopierala. Keď už spolu nežili, brat matke mal. žalobkyne dával peniaze na živobytie malej. V akej výške, k tomu sa nevedela vyjadriť. Zo svedeckej výpovede Jána Hulinu, starého otca mal. žalobkyne z otcovej strany vyplynulo, že jeho syn mal svoju dcéru rád. Keď sa rodičia mal. žalobkyne rozišli, tak sa syn stretával s dcérou, avšak nie u nich doma, kde žil potom ako ukončili spolužitie. Svedok Štefan Stehlík, ktorý bol spolupracovníkom nebohého otca mal. žalobkyne vypovedal, že sa k vzťahu Radoslava Hulinu k dcére nevie vyjadriť. Svedok Peter Hulina, brat nebohého Radoslava Hulinu k vzťahu dcéry s otcom uviedol, že brat vzťah nejaký s dcérou nemal, pretože matka mal. žalobkyne dcéru k tomuto nejako neviedla. V roku 2007 došlo k narušeniu vzťahov medzi ním a bratom Radoslavom Hulinom, a od tohto času sa nekontaktovali, kontaktovali sa až potom, keď sa rozišiel s matkou mal. žalobkyne a začal bývať u rodičov. Svedok Ján Kulich, starý otec mal. žalobkyne z matkinej strany sa k vzťahu otca s dcérou nevedel vyjadriť, prezentoval svoje vzťahy k matke mal. žalobkyne ako narušené. Zo svedeckej výpovede Anny Výbošťokovej, ktorá je sestrou starej matky mal. žalobkyne z matkinej strany vyplynulo, že vzťah otca Radoslava Hulinu k dcére bol krásny. Pokiaľ žili spolu a nezačali sa hádať rodičia mal. žalobkyne, vždy ju tento mával na rukách, keď doniesol peniaze čo zarobil, vždy jej niečo kúpil, on sa videl v tomto dieťati. K ukončeniu spolužitia medzi rodičmi mal. žalobkyne došlo na rozhraní rokov 2009, 2010. V poslednom období pred ukončením spolužitia incidenty medzi nimi boli stále. Po ukončení spolužitia Radoslav Hulina chodieval do domácnosti matky mal. žalobkyne, keď nosil výživné.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia mal. žalobkyne žili v spoločnej domácnosti podstatnú časť veku mal. žalobkyne, keď nepochybne i keď pred dopravnou nehodou došlo k ukončeniu spolužitia rodičov, išlo pomerne o krátku dobu oproti dobe trvania spoločnej domácnosti rodičov mal. žalobkyne,

takže je pochopiteľné, tak ako vyplynulo z väčšiny svedeckých výpovedí, že tu bol citový vzťah medzi mal. žalobkyňou a jej otcom. K pretrhnutiu citových väzieb za tak pomerne krátky čas kedy došlo k dopravnej nehode a k tragickej smrti nebohého otca mal. žalobkyne podľa názoru súdu nemohlo dôjsť, lebo trvali medzi mal. žalobkyňou a jej otcom niekoľko rokov.

Zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom ku vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym, citovým a kultúrnym väzbám predstavovať natoľko vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobností pozostalých, v tomto prípade mal. dieťaťa, ktoré stratilo otca, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca dôstojnosť, či vážnosť v spoločnosti. Ide však o nárok odlišný o nároku na náhradu škodu v zmysle ustanovenia § 448 a § 449 Občianskeho zákonníka.

Na základe zistenia týchto skutkových okolností mal súd za to, že mal. žalobkyni vznikol nárok na nemajetkovú ujmu v peňažnom vyjadrení, keď v tomto prípade vzhľadom na závažnosť zásahu do jej osobnostných práv morálne zadosťučinenie nie je dostačujúce, i keď v konaní žalovaní I/ a II/, ktorí boli priateľmi otca mal. žalobkyne prejavili nad škodovou udalosťou a nad tragickou smrťou nebohého Radoslava Hulinu ľútosť. Neobstojí obrana žalovaných I/ a II/ v tom, že dostačujúce bolo vykonanie trestu, ktorý bol uložený v súvislosti s porušením zákonných povinností zo strany žalovaného I/ podľa právoplatného trestného rozsudku.

Že súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členom rodiny vyplýva aj z Judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozhodnutie sp.zn. 3Cdo 228/2012 zo dňa 26.09.2013, rozhodnutie sp.zn. 5Cdo 265/2009 zo dňa 17.02.2011, rozhodnutie sp.zn. 2Cdo 194/2011 zo dňa 27.11.2012, rozhodnutie sp.zn. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.04.2011, rozhodnutie sp.zn. 1Cdo 77/2009 zo dňa 27.10.2010).

Z ustálenej Judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že právo na súkromie sa neobmedzuje len na slobodné rozhodovanie fyzickej osoby o sprístupňovaní skutočností týkajúcich sa jej súkromia iným osobám a na ochranu proti neoprávneným zásahom do tohto oprávnenia fyzickej osoby. Rešpektovanie súkromného života musí zahrňovať do určitej miery i právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, keď súčasťou súkromného života je tiež život rodiny zahrňujúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými, najmä vzťahy sociálne a morálne (Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. II.ÚS 517/99 zo dňa 01.03.2000). Rodinný život zahrňuje okrem iného vzťahy medzi najbližšími rodinným príslušníkmi (deťmi, rodičmi, prarodičmi), bez ohľadu na skutočnosť, či spolu trvale žijú, či nie, a protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby (Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015).

Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym, citovým a kultúrnym väzbám prestavovať natoľko vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplňovanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti. Z tohto pohľadu Občiansky zákonník dáva podmienky pre uplatnenie finančnej satisfakcie za ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostným práv v dôsledku smrti blízkej osoby. Z hľadiska legislatívnej úpravy sa však jedná o iný nárok, než je náhrada škody (Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. II.ÚS 517/99 zo dňa 01.03.2000).

Pri úvahe o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je nevyhnutné prihliadnuť k samotnému účelu a funkcii tohto inštitútu pri ochrane osobnosti podľa § 13 ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

V posudzovanom prípade došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti mal. žalobkyne, čo jej založilo právo domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V zásade jedinými kritériami, ktorými sa súd musí pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy spravovať, sú závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Občiansky zákonník žiadnu maximálnu, ani minimálnu

hranicu výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch neurčuje a určenie výšky náhrady v peniazoch je vecou súdu. Náhrada nemajetkovej ujmy v takýchto prípadoch plní funkciu satisfakčnú, funkciu preventívnu a sankčnú. Ako súd už dôvodí, vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby je pre ňu rovnako závažná bez ohľadu na to, či konal pôvodca zásahu zavinene alebo nie. Subjektívny prvok zavinenia má však význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v rámci zohľadnenia okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy treba hľadať tak na strane poškodeného (pozostalého), ako aj na strane škodcu (osoby zodpovednej). Okolnosti, ktoré treba skúmať na strane poškodeného môžu byť najmä a/ intenzita vzťahu žalobcu so zomrelým, b/ vek zomrelého a pozostalých, c/ otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d/ prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Dôležitú úlohu hrá i pocit zodpovednosti rodiča za svoje deti. Strata osoby, na ktorej je pozostalý existenčne závislý sa negatívne prejaví i v sfére osobnostného prežívania. Na strane osoby zodpovednej (pôvodcu zásahu) treba skúmať okolnosti, akými sú a/ postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie), b/ dopad udalostí do duševnej sféry pôvodcu-fyzickej osoby, c/ jeho majetkové pomery a d/ mieru zavinenia, eventuálne mieru spoluzavinenia usmrtenej osoby.

Súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy vychádzal z týchto kritérií. Prihliadol pritom na skutočnosť, že mal. žalobkyňa stratila otca vo veku nie celých 5 rokov, teda v útlom veku. Z vykonaného dokazovania nevyplynulo, že by došlo k pretrhnutiu emocionálnych väzieb mal. žalobkyne voči otcovi potom, čo rodičia ukončili spolužitie. Mal. žalobkyňa so svojim otcom žila v jednej domácnosti podstatnú časť svojho života. Z tohto spolužitia, tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania výpoveďami svedkov, blízkych príbuzných tak na strane matky mal. žalobkyne ako i otca mal. žalobkyne vyplynulo, že medzi mal. žalobkyňou a jej otcom boli emocionálne väzby dcéry a otca. Jedine svedok Peter Hulina spochybnil tento vzťah pri svedeckej výpovedi, avšak jeho svedecká výpoveď oproti ostatným svedeckým výpovediam vyznela nehodno verne, navyše svedok potvrdil narušenosť vzťahov medzi ním a bratom od roku 2007, kedy prestal domácnosť brata navštevovať. Otec mal. žalobkyne zomrel vo veku produktívnom, 28 rokov. Mal. žalobkyňa bola odkázaná existenčne na zabezpečenie výživy z jeho strany, keď nepochybne pri ďalšom svojom rozvoji existenčne bola závislá od svojho otca, jeho smrťou stratila osobu, ktorá mala voči nej zákonnú vyživovaciu povinnosť a ktorú si i plnila tak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, keď i po rozchode rodičov mal. žalobkyne otec mal. žalobkyne si plnil voči nej vyživovaciu povinnosť. Nakoľko k zásahu do osobnostného práva mal. žalobkyne došlo v útlom veku, pričom mal. žalobkyňa najmenej do 18 roku veku by bola existenčne závislá od svojho otca, čo je obdobie takmer 13 rokov, súd túto skutočnosť zohľadnil pri určení výšky nemajetkovej ujmy. Nepochybne mal. žalobkyňa hmotne bola závislá od svojho otca, ktorý ako súd už dôvodí zomrel v produktívnom veku. Tento žiadne iné vyživovacie povinnosti nemal, okrem mal. žalobkyne. Zo žiadneho dôkazu vykonaného v konaní nevyplynulo, že by tento nemal záujem na ekonomickom zabezpečení svojej dcéry. Súd ďalej zohľadnil pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy aj právo mal. žalobkyne vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa spočívajúce v práve na starostlivosť zo strany otca, a právo na zachovanie jej rodinných zväzkov v súlade so Zákonom o rodine, pričom z Dohovoru vyplýva, že tento priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa napriek tomu, že dôjde k rozpadu rodiny. Mal. žalobkyňa stratou otca stratila právo na výchovu a starostlivosť zo strany otca, čo je závažným zásahom do práv mal. dieťaťa v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa. Keďže mal. žalobkyňa stratila otca v útlom veku, negatívne sa to prejavuje v sfére jej osobnostného prežívania. Z vykonaného dokazovania nevyplynulo, že by žalovaní I/ a II/ mal. žalobkyni po smrti otca poskytli prípadne nejakú inú satisfakciu, nevyplynulo, že by okrem ľútosti nad stratou otca mal. žalobkyne maloletej žalobkyni vypomohli finančne, keď táto po smrti otca zostala odkázaná na výživu jedine na matku. Aj na túto skutočnosť súd prihliadol pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy. Kritériá, ktoré zohľadnil na strane osoby zodpovednej pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy boli predovšetkým skutkové okolnosti, za ktorých došlo k zásahu, predovšetkým okolnosť skutková, že žalovaný I/ viedol mot. vozidlo pod vplyvom alkoholu, keď z trestného konania vyplýva, že viedol ako vodič mot. vozidlo pod vplyvom alkoholu 1,8 g/kg alkoholu v krvi, jazdil mot. vozidlom neprimeranou rýchlosťou bez vodičského oprávnenia, čím závažným spôsobom porušil dôležité povinnosti vyplývajúce mu zo zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, porušil tak dôležité povinnosti uložené mu podľa tohto zákona. Síce išlo o nedbanlivostné konanie, ale žalovaný I/ bol v trestnom konaní uznaný za vinného z dvoch prečinov, čo i trestný súd vyhodnotil ako priťažujúcu okolnosť a u žalovaného I/ a v tejto súvislosti považoval za potrebné uložiť úhrnný trest. Pokiaľ žalovaní I/ a II/ žiadali zohľadniť pri rozhodovaní skutočnosť, že i sám otec mal. žalobkyne, ako spolujazdec mal v krvi 2,48 g/kg alkoholu, táto okolnosť nie je na prospech žalovaných I/ a II/, skutočnosť, ktorú bolo potrebné zohľadniť pri určovaní miery spoluviny nebohého otca mal. žalobkyne

pri danej skutkovej okolnosti bola, že tento vstúpil do mot. vozidla s vedomím, že ho ide riadiť žalovaný I/ pod vplyvom alkoholu. Určitú mieru spoluzavinenia u nebohého otca mal. žalobkyne súd videl i v tom, že z trestného konania vyplynulo, že tento nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi. Tieto všetky okolnosti súd zohľadnil pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy. Na strane zodpovednej osoby súd zohľadnil i to, že sa skutku dopustila v krátkom čase po dovŕšení 18 roku veku, čo zrejme malo vplyv na jeho rozumovú a vôľovú vyspelosť a spôsobilosť, avšak miera jeho zavinenia je podstatná, pretože vyhasol život mladého človeka a to pri požití veľkého množstva alkoholu u žalovaného I/, keď navyše žalovaný I/ nebol ani držiteľom vodičského oprávnenia. Aj skutočnosť, že žalovaný I/ ako aj žalovaný II/ pri dopravnej nehode sami utrpeli poškodenie zdravia súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy zohľadnil. Zohľadnil teda i vek žalovaného I/, i tú skutočnosť, že viedol pred spáchaním trestného činu riaden život a k trestnému činu sa priznal a tento úprimne oľutoval. Ľútosť zohľadnil ako kritérium súd i u žalovaného II/, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní I/ a II/ utrpeli stratu priateľa. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka o stanovení miery spoluzavinenia poškodeného a ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka ohľadne uplatnenia moderačného práva súdu na zníženie náhrady škody v danom prípade nebolo možné podľa názoru súdu aplikovať tak ako to žiadali žalovaní I/ a II/, pretože tieto zákonné ustanovenia sa vzťahujú k osobitnému nároku, k nároku na náhradu škody v zmysle § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď v danom prípade právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, takýmto nárokom nie je. Tvrdenú skutkovú okolnosť zo strany žalovaných I/ a II/, že žalovaný I/ bol na jazdu prehovorený majiteľom vozidla, teda žalovaným II/ a nebohým otcom mal. žalobkyne, súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy nezohľadnil, keď bolo len na žalovanom I/, či sa rozhodne riadiť mot. vozidlo, alebo ho nebude riadiť. Bolo na jeho vôli rozhodnúť o tejto skutočnosti, čo nemôže ísť na ťarchu poškodeného Radoslava Hulinu. Pokiaľ ide o majetkové pomery žalovaných I/ a II/, tiež osobné pomery, žalovaný I/ je slobodný, nemá žiadne vyživovacie povinnosti, a hoci je nemajetný, pracuje a je zamestnaný u súkromného podnikateľ Ľubomíra Očenáša, Detva-Kriváň, žalovaný II/ je síce ženatý a má 2 mal. deti, tiež však pracuje, je živnostníkom. Teda obidvaja žalovaní I/ a II/ majú zabezpečený pravidelný príjem, ktorú skutočnosť súd tiež zohľadnil ako kritérium pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy. Po zohľadnení všetkých týchto okolností či už na strane poškodenej mal. žalobkyne, ako aj na strane žalovaných I/ a II/ súd mal za to, že je dôvodné mal. žalobkyni priznať nárok na nemajetkovú ujmu v rozsahu 20.000,- Eur, ktorú sumu žalovaní I/ a II/ sú povinní mal. žalobkyni zaplatiť spoločne a nerozdielne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám zákonnej zástupkyne mal. žalobkyne, matky, keď ide o ich spoločný záväzok a solidarita u nich je daná § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka z ktorého vyplýva, že ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

V zvyšujúcej časti nad sumu 20.000,- Eur, teda čo do sumy 30.000,- Eur nárok mal. žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy na základe skutkových a právnych dôvodov uvedených v tomto rozsudku potom súd zamietol. Dlhšiu lehotu na plnenie súd uložil žalovaným I/ a II/ z dôvodu, aby žalovaní I/ a II/ mali časový priestor na zadováženie si daných finančných prostriedkov.

V závere sú už len dodáva, že táto náhrada podľa jeho názoru je primeraná a je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť následky neoprávneného zásahu do práv na ochranu osobnosti. Je nepochybné, že ľudský život je neoceniteľný, pretože každý jeden človek je jedinečný a je zrejmé aj súdu, že strata, ktorú mal. žalobkyňa utrpela zostane navždy nenahradená. Suma, ktorú súd priznal je len o zmiernení nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku straty otca mal. žalobkyňa utrpela.

K dôkazom vyhodnoteným súd dodáva, že vyhodnocoval len tie, ktoré súviseli po skutkovej stránke s nárokom mal. žalobkyne na nemajetkovú ujmu, nevyhodnocoval súd tie dôkazy po skutkovej stránke, ktoré súviseli s nárokom mal. žalobkyne na pozostalostnú úrazovú rentu, keďže takýto nárok podľa zákona mal. žalobkyni nepatrí. Pokiaľ žalovaní I/ a II/ navrhli vykonať na pojednávaní dňa 19.04.2016 dôkaz znalcom z oblasti dopravy na zistenie skutočnosti, či nebohý Radoslav Hulina bol v mot. vozidle pripútaný alebo nebol pripútaný bezpečnostným pásom a na skutočnosť, či keby bol pripútaný bezpečnostným pásom, či by došlo k jeho usmrteniu, tento dôkaz súd nevykonal, zamietol procesný návrh žalovaných I/ a II/ na doplnenie tohto dokazovania, keď ako súd už dôvodí v rozsudku z trestného konania vyplýva, najmä z posudkov o pravdepodobnom priebehu škodovej udalosti u Radoslava Hulinu, že tento nebol pripútaný bezpečnostným pásom, ktorú skutočnosť súd zohľadnil pri rozhodovaní o výške nároku mal. žalobkyne na nemajetkovú ujmu v prospech žalovaných I/ a II/, a pokiaľ ide o

zistenie skutočnosti, či keby tento bol pripútaný bezpečnostným pásom, či by došlo k jeho úmrtiu, takého zistenie podľa názoru súdu je nadbytočné, ani z trestného konania nevystala otázka potreby takéhoto zisťovania, pričom výsledky takéhoto zistenia by už nemohli ovplyvniť skutočnosť, že pri dopravnej nehode zavineným konaním žalovaného I/ došlo k úmrtiu Radoslava Hulinu, a teda k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv mal. žalobkyne.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 151 ods. 3 O.s.p., keďže ide o zložitý prípad, v konaní vystupuje viacej účastníkov konania, v konaní bolo uplatnených viacej nárokov.

O poplatkovej povinnosti žalovaných I/ a II/ súd rozhodne osobitným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.
1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatené (§ 205a O.s.p.), t.j.
1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,
4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)